

ชื่อวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำตามการรับรู้ของครอบครัวผู้ติดยาเสพติด

ผู้เขียน นางเมตตา เลิศเกียรติรัชตะ

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ ตามการรับรู้ของครอบครัวผู้ติดยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครอบครัวผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแบบผู้ป่วยใน ณ ศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติดปัตตานีและศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติดสงขลา ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2547-เดือนมกราคม 2548 จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและแบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ ทดสอบหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยวิธีการ ครอนบาคแอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.87 และ 0.92 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างรับรู้การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.33; range = 0 - 3) (2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณารายด้านเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.44) แต่การเข้าร่วมกิจกรรมขณะผู้ป่วยเข้ารับการรักษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.50) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ ตามการรับรู้ของครอบครัวผู้ติดยาเสพติด โดยการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครอบครัว ($r = 0.37$, $p < 0.01$) การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการทำหน้าที่ของครอบครัว ($r = 0.30$, $p < 0.01$) และการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการเข้าร่วมกิจกรรมขณะผู้ป่วยเข้ารับการรักษา ($r = 0.29$, $p < 0.01$)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะสามารถนำไปพัฒนาแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกครอบครัว ขณะผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดรักษาให้มากขึ้นต่อไป

Thesis Title Family Perception of Nursing Practices on Promoting Family Participation and Family Participation Behaviors for Drug -Dependence Relapse Prevention.

Author Mrs.Metta Leartkiatratchata

Major Program Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Academic Year 2004

Abstract

This descriptive research study aimed to describe the relationship between family perception of nursing practices on promoting family participation (FPNP) and family participation behaviors for drug dependence relapse prevention (FPB) among 197 representatives of drug-addicted families attending in Pattanee and Songkhla Drug Department Treatment Centre during November, 2004–January, 2005 . Convenience sampling methods were used for subject enrollment. Data were collected by using a set of questionnaires comprising 1) family perception of nursing practices and 2) family participation behaviors. Instrumental consistency was tested using Cronbach's alpha coefficient which yielded alpha values of 0.87 and 0.92 respectively. Descriptive statistics and Pearson's product moment correlation were used for data analysis.

Results revealed that : (1) overall scores of FPNP were high ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.33; theoretical range = 0 - 3) and (2) overall scores of FPB were also high ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.46). Considering each task in detail, data showed that: 1) family functioning (FF) scores were high ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.44), while 2) joining center activities (JA) scores were moderate ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.50). There were moderate positive correlations between FPNP and FPB ($r = 0.37$, $p < 0.01$) ; and between FPNP and FF ($r = 0.30$, $p < 0.01$); but correlations between FPNP and JA was low ($r = 0.29$, $p < 0.01$).

Our findings suggest that guideline information to promote family participation behaviors while attending drug-treatment centers should be distributed to reach all relevant health care providers and to drug-addicted family members. Encouraging family members to join relapse prevention activities should also be promoted.